

paa dette Punkt; saa kunde man i alt Fald sætte: „som stadfæstes af Kongen“; men der staar jo udtrykkeligt: „saafremt hans Valg . . . stadfæstes af Kongen.“ Deri ligger, at det er mere end en Formsag, og at det er en virkelig Magt og Myndighed, der lægges i Kongens, det vil sige, i den ansvarlige Ministers Haand, At denne Magt kan blive brugt og vil blive brugt, derom forekommer det mig, at det ikke kan være nogen Tvivl. Lad os f. Ex. tænke os et Tilfælde af noget lignende Art som det, der skete med Pastor Virkedal i Kjøslinge, at vi nemlig fik et Ministerium, der paa en saa villkaarlig Maade affledigede en Mand, som var vel lidt af sin Menighed; kunde vi da vente, at et saadant Ministerium, som ikke alene gjorde dette, men ogsaa senere afflog enhverisomhelst Andragende fra Menigheden, hvorved den vilde søge at lempe sig igjennem paa en mildere Maade, vilde finde sig i, at denne Menighed erklærede: „Nu vælg vi ham til vor Præst!“ Vilde ikke da et saadant Ministerium sige: „Nei, det gaaer ikke an, at denne Mand, som vi have erklæret ikke maa forblive i Sognet, skal blive siddende der og forstyrre den Ro og Fred, som vi ønske skal være tilstede der, og som vi have villet bringe tilveie ved at sende en anden Mand dertil; I kunne vælge, hvilken anden Mand I ville, blot ikke denne“, og dog var det netop ham og ham alene, som Menigheden vilde have. Og vi have jo et andet Exempel, der ligger os endnu nærmere, fordi vi om det have Udtalelser fra den nuværende ærede Kirkeminister. Det er den anden store kirkelige Bevægelse, der har fundet Sted her i Landet, den bornholmske Udtrædelse. Der ligger for os et Andragende fra Menighedens Præst og over 100 Familiefædre, hvori de indtrængende bede om at blive optagne i Folkekirken i en saadan fri Stilling, som i Forslaget er paatænkt; men den ærede Minister udtalte ved 1ste Behandling, at denne Præst havde udtalt sig i et Nummer af Kirketidenden paa en saadan Maade, at man ikke deri kunde finde nogen Grund for Folkekirken til at forandre sine bestaaende Regler og atter at optage dem i Folkekirken som fri Menighed. Nu er det imidlertid saa, at de Udtalelser, som den ærede Minister saaledes henviser til, ingenlunde ere

mere skarpe og bestemte end mange Udtalelser, som ere saadane fra Mand, der sidde som Præster rundt omkring i vor Folkekirke, og det er ikke engang Præster, som blot blive taalte, og som man har et mindre godt Die til, nei, det er Præster, som man sætter stor Tillid til, og som den ærede Minister selv drager frem som Folk, han vil bygge Kirkens Orden paa; men desuagtet sandt dog den ærede Minister, at om den Mandes Indgang under dette Forslag kunde der ikke være Tale. Vi have altsaa her et nærliggende Exempel paa, hvorledes en saadan Bestemmelse kan blive brugt og rimeligviis vil blive brugt, naar Myndigheden bliver lagt i Kirkeministerens Haand. Det forekommer mig at være saa affkræftende, at, var der ikke Andet, saa maatte dette i alt Fald sige os, at den Bestemmelse kunde og burde vi ikke gaae ind paa; men denne Bestemmelse bliver endnu værre derved, at den kommer, saa at sige, i Strid med hele det Grundlag, hvorpaa vort Forslag oprindeligt var bygget. Vi vilde søge en Betyggelse for Stat og Kirke i de Betingelser, der vare opstillede i § 1; vi haabede, at de derved vilde finde sig fuldstændig beroligede, og at de ikke vilde troe, at 20 Familiefædre vilde gjøre saa store Offre for en Præst, der ikke var værdig til den Tillid, de sjenkede ham. Det er ogsaa Noget, hvori Udvalgets Fleertal er fuldstændig enigt med os. Hele Udvalget siger nemlig udtrykkeligt i Betænkningen, at det vistnok laeder sig med Sikkerhed forudsætte, at der aldrig vilde blive valgt Nogen, hvis Levnet eller Embedsførelse maatte gjøre ham uværdig til at indtage en Stilling som den omhandlede. Ikkedestomindre har den ærede Minister ikke kunnet berolige sig med disse Betingelser; han har villet søge Betyggelsen et andet Sted, og Følgen deraf er da bleven, at denne Lov vilde blive endnu ringere, end om vi ligefrem indbefattede den i den ene Linie: „Hs. Majestæt Kongen bemyndiges til efter Andragende at tillade Oprettelsen af Frimenigheder“. Det var klart og tydeligt; der var da givet Kongen en Bemyndigelse til at kunne oprette Frimenigheder, hvor han fandt det tjenligt. Men nu vilde de Betingelser, som vi have opstillet, for derved at skaffe Bedkommende en Ret,